

Licht, open en stijlvol. Dat zijn de eerste indrukken die je opdoet bij binnenkomst in De Thij, de nieuwbouwlocatie van het Twents Carmel College in Oldenzaal. Verrassend en kleurrijk komen daar nog bij wanneer je verder doordringt tot het gebouw. Een gebouw dat alle ruimte geeft aan een nieuw onderwijsconcept.

Tekst Paul Voogserd

De eerste bouwplannen ontstonden in 2002 nadat de drie Oldenzaalse locaties van het Twents Carmel College waren gefuseerd. “Zowel kwalitatief als kwantitatief hadden we meer ruimte nodig”, vertelt directeur Henri Hammink. “We hadden te maken met een groei van het aantal leerlingen én er was de ambitie te komen tot een onderwijsvernieuwing. Geen grootschalige omme-zwaai maar wel meer zelfstandigheid en keuzevrijheid voor de leerlingen. In het nieuwe gebouw konden we dat vormgeven. Geen saai gebouw met lange gangen en aan weerskanten tien lokalen, als een soort legbatterij voor kennis. We wilden openheid en licht. Grote

open thuisbases voor de leerlingen waar zij ongeveer 60 procent van de tijd op school verblijven. We wilden minder geloop in het gebouw dus geen zeven leswisselingen per dag meer. Daarom geven we nu les in blokken van 120 minuten. Deels klassikaal maar ook in de open werkruimten. En dan geen grote studiezalen maar beschutte plekken tussen twee of drie lokalen.” Een scharrelwei in plaats van een legbatterij dus.

Glashelder

Het Twents Carmel College werd bij het hele proces, van concept tot oplevering, begeleid door ICSad-

Een ei van Columbus

voor Twents Carmel College

viseurs. Voorafgaand aan het gesprek met directeur Hammink geven adviseurs Hidde Benedictus en Emiel Kniest een rondleiding. Kniest begeleidde de school bij de bouw, Benedictus was vooral bij de voorbereidende fasen betrokken. “We hebben behoorlijke discussie gevoerd over het programma van eisen”, herinnert hij zich. “Duidelijk was al wel snel dat de informele cultuur van de school moest terugkomen in het gebouw. Openheid moest er zijn en veel ruimte voor ontmoeten. Als ik het gebouw nu zo zie zijn we in die opzet goed geslaagd.” Hij zegt niets te veel. Een onvoorstelbare hoeveelheid glas zorgt voor enorm veel daglicht en transparantie in het gebouw. Alles en iedereen is overal te zien. Heel fraai, maar leidt het niet enorm af? “De plannen waren mooi maar eerlijk gezegd schrokken we enorm toen we het uiteindelijk zagen”, vertelt Hammink. “We waren gewend aan enkele streepjes glas maar nu kan iedereen je ook zien als je een functioneringsgesprek voert in een kantoor. De leerlingen wennen er snel aan, je blijft niet een maand lang zwaaien. Bovendien: met al die transparantie ziet iedereen jou ook gek doen. Het geeft dus ook veel sociale controle. Ook op de kluisjes is nu redelijk veel zicht; vroeger waren die in de garderobe.”

Kunstwerk

Het gebouw heeft duidelijke structuren. Openbare ruimten zijn wit, werkruimte gekleurd. Hammink: “De scheiding tussen wit en kleur is heel simpel dus daarmee kun je heel goede afspraken maken. Pauzeren, eten, bellen en dergelijke doe je in de witte ruimten, in de kleurrijke ruimten wordt gewerkt.” Ook helder: de onderbouw maakt gebruik van theorielokalen op de begane grond. Theorie voor de bovenbouw wordt gegeven op de 2^e verdieping. Daar tussenin zijn de praktijkruimten gevestigd waar iedereen gebruik van maakt. Daar, en in de grote centrale hal, vindt dan ook de ontmoeting plaats tussen leerlingen van alle leeftijden. In strakke zwarte letters is de bewegwijzering door het hele gebouw helder en stijlvol vormgegeven. “De kleur in de werkruimten is vormgegeven door kunstenaar Karin van Pinxteren”, in opdracht van de architect”, vertelt Emiel Kniest. “Ze heeft gekozen voor

kaarsrechte kleurbanen op de vloeren en consequent doorgetrokken op de muren. Juist door de transparantie in het gebouw zie je die lijnen heel strak doorlopen.”

Flexibiliteit

Tijdens de rondleiding vallen tal van knappe vondsten en handige slimigheidjes op die het gebouw even praktisch als interessant maken. Vides zorgen ervoor dat het daglicht vrijwel overal in het gebouw kan doordringen. Waar dat niet lukt, bijvoorbeeld in de trappenhuisen, bieden fraaie lichtkoepels uitkomst. “We hebben overal vloerverwarming en dus zijn nergens in het gebouw radiatoren te vinden”, vertelt Henri Hammink. “En dankzij een dragende constructie met pilaren kan het gebouw van binnen volledig gestript worden.” Nog meer flexibiliteit vinden we in de praktijkruimten voor biologie, natuur- en scheikunde. Daar kunnen handige ‘klaparmen’ uit het plafond worden getrokken waarin de voorzieningen voor gas, water en elektra zijn weggewerkt. Hammink: “We hebben ons op allerlei terreinen, ook op details, goed laten informeren. Bij een referentieproject zagen we dit systeem waarmee je van een praktijklokaal ook een theorielokaal kunt maken. Je klapt de armen omhoog en je tafel is weer vrij. Maar ook op het gebied van akoestiek en geluidsisolatie hebben we geprofiteerd van goede adviezen.” Het resultaat is opvallend. Zelfs in de enorme centrale hal, het hart van de school, galmt het nergens. En de muziekl lokalen zijn zodanig geïsoleerd dat niemand in de directe omgeving last heeft van piano, gitaar of zelfs het drumstel.

Over de ovale vorm van het gebouw is in aanvang nog flink gediscussieerd. “Het is de Thij en niet een ei”, zeiden de tegenstanders volgens Hammink. Uiteindelijk heeft de architect de betrokkenen weten te overtuigen. Het werd toch een ei dus voor het Twents Carmel College. Maar dan wel eentje van Columbus. ◀

Voor meer informatie over locatie De Thij van het Twents Carmel College kunt u terecht op www.twentscarmelcollege.nl. U kunt ook mailen met Hidde Benedictus (hbenedictus@icsadviseurs.nl) en Emiel Kniest (ekniest@icsadviseurs.nl) van ICSadviseurs.

“De leerlingen wennen aan al dat glas, je blijft niet een maand lang zwaaien.”

Projectinformatie:

Opdrachtgever:

Stichting Carmelcollege

Ruimteregie:

ICSadviseurs

Architect:

BroekBakema te Rotterdam

Bruto vloeroppervlakte:

9.474 m²

Bouwkosten:

€ 800 per m²

Bouwtijd:

16 maanden

Ingebruikname:

september 2007